

Voor het Commissiedebat Pacht op 30 januari 2025 willen NAJK en LTO graag enkele punten delen ter voorbereiding op het debat.

Waarom verandering nodig is

De pachtwetgeving staat al jarenlang stil en werkt averechts op aspecten als zekerheid over de beschikbaarheid van grond en doelen als bodemverbetering en verduurzaming. Nieuwe regels kunnen helpen bij een toekomstbestendige landbouw (zoals financierbaarheid van grond). Ook zal dit bijdragen aan de transitieopgaven in het landelijk gebied. De huidige regels voldoen hier niet meer aan. LTO en NAJK steunen daarom de staatssecretaris, die heeft aangegeven dat de pachtregelgeving aangepast moet worden. Verandering is nodig, en elke stap vooruit is beter dan stilstand.

Kamerbrief van de staatssecretaris

Op 20 december 2024 stuurde staatssecretaris Rummenie een brief naar de Tweede Kamer over zijn plannen voor de pachtregelgeving. In die brief reageerde hij ook op het voorstel van de veldpartijen. NAJK en LTO zijn zeer tevreden met de stappen die de staatssecretaris wil zetten en met zijn positieve reactie op het voorstel. We zien in de Kamerbrief veel (h)erkenning voor het voorstel dat eerder door ons als veldpartijen is ingebracht, zoals:

- Het stimuleren van langlopende pacht en ontmoedigen van kortlopende pacht.
- De omkering van de prijsbepaling om juist langlopende pacht aantrekkelijker te maken.
- Het benadrukken dat de gepachte grond bedrijfsmatig gebruikt moet worden.
- De mogelijkheid om duurzaamheidscriteria op vrijwillige basis op te nemen in pachtcontracten.
- Het aanpassen van de regels voor pachtprizen om grote jaarlijkse schommelingen te voorkomen.

We vinden de brief een goed startpunt voor de verandering van het pachtstelsel.

Onze aandachtspunten

Specifiek vragen wij uw aandacht/steun voor de volgende aspecten:

1. **Huidige pachtcontracten behouden:** Respecteer de bestaande reguliere pachtcontracten
2. **Langlopende pacht als nieuwe standaard:** De nieuwe pachtvorm 'duurzaam langlopende pacht' moet de norm worden.
3. **Kortlopende pacht ontmoedigen:** Kortlopende contracten (1-6 jaar) moeten prijstechnisch minder aantrekkelijk worden. Wij stellen voor dat de pachtprijs stijgt naarmate een contract langer is. Dit stimuleert verpachters om voor langere termijn te kiezen.
4. **Bedrijfsmatig gebruik van grond beoordelen:** Op logische momenten, zoals bij opvolging of pensioen van een pachter, moet bekeken worden of de grond nog bedrijfsmatig wordt gebruikt. Als dat niet zo is, kan het contract worden beëindigd.
5. **Duurzaamheidscriteria:** Criteria voor een gezonde bodem kunnen vrijwillig worden opgenomen in pachtcontracten.
6. **Aanpassing pachtregio's:** Wij steunen het voorstel om pachtregio's opnieuw in te delen. Dit kan helpen om verschillen in pachtprizen te verkleinen en de regio's homogener te maken.

Met deze punten hopen we samen met u een toekomstbestendig pachtstelsel te realiseren.